

Boisko pod boiskiem zaskoczyło archeologów

30 marca 2020

Przed ponad 3000 lat, pomiędzy rokiem 1174 a 1102 przed naszą erą, mieszkańcy Etlatongo w dzisiejszym Meksyku rytualnie zakończyli używanie placu do gry w piłkę. Po odbytej ceremonii pozostały fragmenty spalonych roślin, rozbita olmecka ceramika, kości zwierząt, muszle oraz nieco ludzkich kości. Teraz Jeffrey Blomster i Victor Salazar dokonali zaskakującego odkrycia. Pod szczątkami boiska z XII wieku p.n.e. znaleźli bowiem kolejne, jeszcze starsze, datowane na 1374 rok przed naszą erą.

Tym, co tak bardzo zaskoczyło naukowców był fakt, że tak stare boisko do rytualnej gry w piłkę znajdowało się właśnie w Etlatongo, w górskim stanie Oaxaca. Tego typu zabytku należałoby się spodziewać raczej na zdominowanych przez Olmeków tropikalnych nizinach. Tam bowiem najprawdopodobniej narodziła się gra.

Najstarsze znane boisko w Mezoameryce pochodzi z 1650 roku p.n.e. Znajduje się ono w Paso de la Amanada w stanie Chiapas, na pacyficznym wybrzeżu Meksyku. To boisko ma podłoże z ziemi. Tymczasem podłoże boiska z Etlatongo jest wyłożone kamieniem. Dotychczas sądzono, że kamienne boiska pojawiły się około 1000 lat po powstaniu gry. W tym czasie była ona już szeroko rozpowszechniona w Mezoameryce.

Tymczasem najnowsze odkrycia każą zrewidować dotychczasowe poglądy na rozwój gry, tak ważnej dla Olmeków, Majów i Azteków. Oznacza ono bowiem, że do roku 1374 przed naszą erą gra była już na tyle istotnym elementem kultury, iż boiska zajmowały centralne miejsca osad, a ich zbudowanie wiązało się

z olbrzymim wysiłkiem, skoro budowano je z kamienia. To zaś sugeruje, że ludy zamieszkujące góry miały swój wkład w rozwój gry, jej reguł oraz architektury boisk. Blomster i Salazar nie wykluczają, że wśród różnych społeczności istniały różne odmiany gry, które w końcu połączono w jedną, powszechnie uznaną.

Odkrycie wskazuje również, że już wówczas istniał rozwinięty handel długodystansowy. Używana w grze piłka była wykonana z twardego kauczuku z drzew rosnących na wybrzeżach. To m.in. dlatego specjaliści uważają, że grę wymyślili Olmekowie. Jeśli więc 3400 lat temu w Etlatongo grano w piłkę, to musiał istnieć długodystansowy handel kauczukiem lub – co bardziej prawdopodobne – kauczukowymi piłkami. A biorąc pod uwagę znaczenie, jakie miała gra, musiała też ona kształtować stosunki pomiędzy społecznościami.

Możemy przypuszczać, że na długo zanim gra w piłkę stała się sformalizowana i zanim powstały pierwsze boiska, ludzie grali w nią po prostu na wolnej otwartej przestrzeni. Dopiero z czasem, gdy gra nabierała znaczenia i reguł, zaczęto budować specjalne boiska. A im ważniejsza się ona stawała, w tym bardziej prominentnych miejscach boiska powstawały. Sama gra jak i budowa boisk służyły konsolidacji społeczności, a lokalni liderzy mogli w ten sposób dowieść swojego statusu, bogactwa i wpływów.

Boisko z 1374 roku przed Chrystusem było zaskoczeniem. Ale to nie koniec niespodzianek. Blomster i Salazar zauważyli, że posadowiono je na jeszcze starszej strukturze. Jest ona wąska, długa, przebiega w tym samym kierunku co boisko i została włączona w jedną ze ścian boiska. Naukowcy nie mieli jednak dotychczas okazji, by przeprowadzić dodatkowe badania, nie wiedzą więc, czy ta starsza struktura również była boiskiem. Nie wiedzą też, z jakiego okresu pochodzi, gdyż dotychczas nie znaleźli tam niczego, co pozwoliłoby ją datować.

Autorstwo: Mariusz Błoński

Na podstawie: ArsTechnica.com

Źródło: KopalniaWiedzy.pl